

közelebb állanak hozzánk. Nemcsak az előadott darabokat vizsgálják, hanem a vizsgálódásukat kiterjesztik a színház külső és belső életére s a színészekre is. A francia színházi kultúra középeurópai expanzióját a szegedi Francia Intézet érdeklődése nélkül nem látnánk világosan. Tudomásunk szerint a közeljövőben is több ilyen publikáció jelenik meg. — Barna Katalin munkája különben más területre visz. A magyar-francia kapcsolatok egyik érdekes megnyilvánulását, a kétnyelvű író vizsgálgja Apraxin Julia alakjában. Magyar nyelvű színdarabjai a romantika hazafias és liberális érzésvilágát tükrözik. Árpádról ötfelvonásos tragédiát ír, részben Vörösmarty hatására. A színpadra is valószínűleg romantikus jellegű könyvélményei sodorják. A Budai Népszínházban lép fel, hazafias darabokban és nagy sikerrel. A vidéki színpadokon is szerepel. Párisban már nem voltak igen nagy sikerei, csak egy színésziskola színpadján játszhatott, annak ellenére, hogy színésznői ambícióit III. Napoleon is támogatta. Francianyelvű regényei mellett színdarabot is írt franciául. (*Rêve d'une artiste. Elveszett.*) Barna Katalin dolgozata komoly kutatásokon alapuló munka. Észre tudja venni azt a szellemi tartalmat is, melyet az író munkája feldolgoz. Az előbb tárgyalt munkák legtöbbszörétől, sajnos ép ez hiányzik.

AZ OLASZ ISMERETELMÉLETI DRÁMA

BARÓTI DEZSŐ

Ifj. K. Grandpierre Emil: Az olasz ismeretelméleti dráma. Budapest. 9133. (Az Erzsébet tudományegyetem Olasz Intézetének Füzetei. 5. sz.)

Grandpierre Emil munkája alapos filozófiai és esztétikai felkészültséggel íródott meg: már ez a két vonás is erősen megkülönbözteti a doktori értekezések átlagától. Az olasz ismeretelméleti drámát (melynek legjelesebb képviselőjét, Pirandellót, mint ismeretes, ép a napokban az irodalmi Nobel díjjal tüntették ki) az irodalom és színháztudomány mai látásmódjának megfelelően, mint egy nagy *szellemi áramlat* részét tárgyalja. Alapos elmélyedéssel elemzi a *teatro grottesco* reprezentatív alkotásait, amit *Pirandello*, *Chiarelli* és *Bontempelli* darabjairól mond, sok helyen új megvilágításba állítja a nálunk is jól ismert szerzőket. Különösen azok a részek, melyekben azt kutatja, hogy az egyes szerzőknek mennyire sikerült az anyagot adekvát formába foglaló művésztechnikai eszközöket megtalálniuk. Értékelésének alapja is ez: az egyes munkákat azért találja jónak vagy rosszának, mert a szerzők tökéletesen, kevésbé tökéletesen vagy rosszul tudták kifejezni, valószínűleg meg azt a fajta művészetet, amelyet a *teatro grottesco* immanensen magában hord. Eből a szempontból hat értékes darabot talál, többek között *Pirandello IV. Henrikét*. — K. Grandpierre Emil értekezése tudományos felkészültsége mellett azért is megérdemli a szélesebb közönség érdeklődését, mert mindvégig érdeklődő stílusban írta meg. Különben ez az első magyar nyelvű összefoglaló munka az olasz ismeretelméleti drámáról.